

ЯКІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ, ЯК ОСНОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Шигимага С. Д., студ., Кравченко Ю. М., к.е.н., ст. викл.

(Державний біотехнологічний університет)

Забезпечення прийняттого рівня якості та безпеки харчових продуктів є необхідним для забезпечення захисту споживачів та полегшення торгівлі. Цих цілей можна досягти шляхом впровадження та моніторингу заходів щодо забезпечення якості по всьому харчовому ланцюжку, коли це доцільно і коли це можливо. Всі, хто пов'язаний з харчовими продуктами, від фермера до споживача, поділяють відповідальність за забезпечення безпеки харчових продуктів, вживаючи необхідних заходів для захисту харчових продуктів від небезпек, які можуть збільшити ризики для здоров'я людини. Ці дії також запобігають або зменшують втрати продовольства, що особливо важливо у тих ситуаціях, коли продовольча безпека перебуває під загрозою [1, с.95]. Найважливіше завдання центральних та регіональних органів державного управління розвитком агропромислового виробництва полягає у створенні сприятливих умов для залучення до сільськогосподарського виробництва факторів, що формують високу якість продукції. Посилення контролю за якістю та безпекою продуктів харчування та сільськогосподарської сировини сприяє підвищенню рівня конкурентоспроможності агропромислового виробництва.

Таблиця 1. Характеристика цінності продукції

Цінність	Характеристика
Споживча	вивчається з метою розробки збалансованого харчування людей та годівлі сільськогосподарських тварин
Харчова	обумовлена вмістом у продукті основних хімічних поживних речовин – білків, жирів, вуглеводів, вітамінів, мінеральних солей та ін.
Енергетична	це частина харчової цінності продукту, яка показує величину теплової енергії, що утворюється в організмі харчових речовин у процесі окислення.
Біологічна	це цінність білків продукту, яка залежить від структурних особливостей будови та амінокислотного складу. Для визначення її застосовують методи амінокислотних шкал. При цьому амінокислоти продукту порівнюють з амінокислотним складом 1 г ідеального білка (наприклад, курячого яйця).

Якість продукції – сукупність властивостей продукції, що зумовлюють її придатність задовольняти певні потреби відповідно до призначення. Цінність – це деяке суб'єктивне сприйняття корисності та важливості продукту [2].

Якість дає кількісну оцінку властивостей товару. Категорії «якість» та «властивості» продукту тісно взаємопов'язані. Наприклад, партії пшениці відрізняються різним вмістом клейковини, молока – вмістом жиру, а бульби картоплі – процентним вмістом крохмалю. Різна міра корисності однорідних споживчих властивостей утворює і різний рівень їхньої якості. Підвищення

якості продукції має об'єктивний характер.

Найважливіші характеристики сільськогосподарської продукції формуються під впливом об'єктивних чинників природного характеру. Тому виникає потреба диференційованої оцінки якості продукції з урахуванням особливостей природно-економічних зон країни [3, с.186]. Продукція класифікується на товарні групи залежно стану її якості. Слід також враховувати, що зміна одних властивостей веде до підвищення якості, а інших навпаки до його зниження. Наприклад, накопичення в картоплі крохмалю пов'язане з підвищенням технічної та харчової цінності, а соланіну – до значного її зниження. Накопичення продукту пестицидів, нітратів і солей важких металів може призвести до повної втрати його споживчих властивостей.

У процесі реалізації сільськогосподарської продукції необхідно враховувати її довговічність. Довговічність – це період, протягом якого продукт зберігає свої насінневі, технологічні чи продовольчі властивості. Стійкість деяких продуктів (овочів, картоплі, плодів) при зберіганні та пов'язана з цим тривалість зберігання отримала назву «лежкості». У насінні розрізняють довговічність біологічну та господарську. Біологічна довговічність – це проміжок часу, протягом якого в партії зберігаються здатними до проростання хоча б одиничні насіння. Господарська довговічність – період, протягом якого їх схожість залишається кондиційною та відповідає вимогам державного нормування. Для зернових мас застосовують поняття технологічної довговічності. Це термін зберігання товарних партій зерна, у якому зберігаються їх повноцінні властивості використання на харчові, фуражні чи технічні потреби. Різні культури мають різну довговічність. Навіть різні сорти однієї культури зберігаються по-різному. З урахуванням довговічності визначають терміни реалізації як рослинницької, і тваринницької продукції.

Отже, якість, цінність та ціна – основні властивості товару, які визначають його конкурентоспроможність. Вибираючи товар, покупець часто стоїть перед дилемою – віддати перевагу тому чи іншому. Найчастіше він віддасть перевагу якості. Ретельний аналіз показує наявність безпосередньої залежності між прибутком на інвестований капітал та якістю і цінністю продукції. Світова практика свідчить, що високоякісна продукція приносить приблизно на 40 % більше прибутку на інвестований капітал, ніж продукція низької якості.

Список літератури

1. Антощенко В.В. Кравченко Ю.М. Земельна реформа, досвід, тенденції та перспективи / Вісник ХНТУСГ імені Петра Василенка. 2018. Вип. 193. С. 94-102
2. Загальне управління якістю: підручник / О. В. Нанка; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. П. Василенка. Харків : Міська друкарня, 2019. 205 с.
3. Антощенко В. В., Бабан Т. О. Бігова технологічна доріжка Кокрейна – погляд в майбутнє економіки. Перспективи розвитку обліку, контролю та фінансів в умовах інтеграційних і глобалізаційних процесів: Матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, Харків: ХНТУСГ. Стильна типографія, 2020. С.184-187.